

Alla mainittu asiakirja on allekirjoitettu Espoon sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Allekirjoitettu asiakirja:

Espoon kaupunki, ympäristönsuojelu, ympäristöjohtaja 25.9.2024 Espoon ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto luonnokseksi laista vesihuoltolain muuttamisesta.pdf

Allekirjoituksen liiteluettelo löytyy seuraavalta sivulta

Allekirjoittajat:

Nimi

TARJA HANNELE SÖDERMAN

Allekirjoitustapa

Strong, BankID FI

Allekirjoituspäivä

2024-09-26 10:50

Tämä asiakirjapaketti sisältää:

- Etusivun (tämä sivu)
- Alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoitukset asiakirjaan integroituna

Tämä tiedosto on digitaalisesti sinetöity. Sinetöinti takaa tiedostoon sisältyvän asiakirjan alkuperäisyyden.

Allekirjoituksessa liitteenä olevat asiakirjat:

Tämä asiakirjapaketti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoitukset asiakirjaan integroituna

Tämä tiedosto on digitaalisesti sinetöity.
Sinetöinti takaa tiedostoon sisältyvän
asiakirjan alkuperäisyyden.

ALLEKIRJOITETTU ASIAKIRJA ALKAA SEURAAVALTA SIVULTA >

Espoon kaupunki, ympäristönsuojelu, ympäristöjohtaja 25.9.2024: Espoon ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto luonnokseksi laista vesihuoltolain muuttamisesta

Huomiot pykälistä (luonnos laiksi vesihuoltolain muuttamisesta) ja säännöskohtaisista perusteluista (luku 7)

4a §

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviksi on määrätty uusia valvontatehtäviä. Ehdotetun lain 4 a §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo toimialallaan erityisesti vesihuollosta huolehtimista, liittämismuutoksia, vesihuoltolaitoksen varautumista sekä hulevesien viemäroinnin järjestämistä ja hoitamista. Osa näistä ei kuulu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimialaan. Nykyisen vesihuoltolain mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vastaa 11 ja 17 c §:ien mukaisista tehtävistä. Esityksessä ei ole arvioitu uusien valvontatehtävien vaatimia resursseja. Ympäristönsuojeluviranomaisen resurssit ovat riittämättömät jo nykyisissä lakisääteisissä valvontatehtävissä.

10 §

On hyvä, että ehdotuksessa liittämismuutoksesta määrätään aiempaa yksinkertaisemmin, että liittämismuutoksesta laajenee myös taajaman ulkopuolelle ja että vesihuoltolaitoksen tulee pyydettyä toimittaa kunnalle tiedot talousvesi- ja viemäriverkostoon liittyneistä kiinteistöistä.

Liittämismuutoksesta laajenee merkittävästi alueille, joilla liittymismuutoksesta on pientä, mutta ehdotuksessa ei ole arvioitu liittymisten toteutumisen valvonnassa vaadittavien lisäresurssien määrää. Espoon ympäristönsuojelun kokemuksen mukaan tämä valvonta on hyvin työlästä ja pitkäkestoista.

Liittämismuutoksesta jätevesiviemäriin ehdotetaan poistettavaksi, jos kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain säädetään. Tavoitteena lienee jättää pienikuormituksen jätevesi liittämismuutoksesta ulkopuolelle. Pykälää kannattaa muokata muotoon, jossa liittämismuutoksesta koskee myös sellaisia jätevesijärjestelmiä, joissa johdetaan kuivakäymälän erilliskerätty virtsa tai kaikki nesteet muiden käsiteltävien jätevesien sekaan. Valvonnassa on tullut vastaan tällaisia käytössä olevia järjestelmiä ja laitevalmistajien ohjeistuksia, jotka ovat ympäristönsuojelulain ja kuntamme ympäristönsuojelumääräysten mukaisia. Uuden lain nojalla ne jäisivät siis liittämismuutoksesta ulkopuolelle, vaikka ne ovat lähes yhtä kuormittavia kuin vesikäymälä.

11 §

Pykälässä on monia hyviä tarkennuksia, jotka helpottavat pykälän tulkintaa. Seuraavat muutosehdotukset ovat hyviä: kunnan terveysuojeluviranomaiselta pyydetään lausuntoa vain tarvittaessa, hakemuksen käsittelystä voi periä maksun, jätevesiviemäriin liittämismuutoksesta voidaan vapauttaa vain, jos jätevesien käsittely on jo järjestetty ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisesti. Käsittelymaksu on tarpeen, sillä käsittely on usein hyvin työlästä, koska lähes jokainen hakija tekee hakemusta ensimmäistä kertaa ja ohjeista huolimatta hakemuksiin on lähes aina pyydettävä täydennyksiä.

15 §

Espoon ympäristönsuojelu yhtyy Kuntaliiton näkemykseen siitä, että vesihuollon häiriötilanteista tiedottamisen vastuun tulee pysyä yksin toiminnanharjoittajalla.

17 c §

Mahdollisuus periä käsittelymaksu hakemuksista on erinomainen muutos. Käsittely on usein hyvin työlästä, koska lähes jokainen hakija tekee hakemusta ensimmäistä kertaa ja ohjeista huolimatta hakemuksiin on usein pyydettävä täydennyksiä.

35a §

Tarkastusoikeuden lisääminen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on tarpeellinen lisäys.

Pykälän perusteluissa mainitaan tietojen saanti kiinteistön omistajalta tai haltijalta, mutta nämä tahot puuttuvat itse pykälän 1 momentin listasta.

Muut huomiot

Suoriteperusteisen maksun periminen eräistä valvontatoimenpiteistä

Kuntaliiton mielipiteessä on ehdotus uudesta pykälästä, joka mahdollistaisi valvontaviranomaiselle suoriteperusteisen maksun perimisen eräistä valvontatoimenpiteistä. Espoon ympäristönsuojelu pitää erittäin tärkeinä em. mielipiteessä ehdotettuja suoriteperusteisia maksuja eräistä valvontatoimenpiteistä (tarkastukset ja muut valvontatoimet, jotka ovat tarpeen tässä laissa tarkoitetun kiellon tai

määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi, sekä hallinnollisten pakkokeinojen noudattamisen valvomiseksi tehdyt tarkastukset). Espoon ympäristönsuojelu on samaa mieltä kuin Kuntaliitto, että yleisen lainkuuliaisuuden parantamisen kannalta on tärkeää mahdollistaa suoriteperusteisen maksun periminen myös eräissä muissa valvontaviranomaisen tehtävissä. Kokemuksen perusteella valvontatoimenpiteet ovat tyypillisesti hyvin työläitä ja pitkäkestoisia, useita vuosia. Kiinteistönomistajat tyypillisesti jättävät tekemättä mitään ilman taloudellista velvoitetta. Valvontamaksut johtaisivat tähän veloitteeseen paljon nopeammin ja tehokkaammin kuin uhkasakko.

Vapautuksen hakeminen liittämismvelvollisuudesta hulevesiviemäriin uudisrakennusten osalta

Kunnassamme vesihuoltolain mukaiset vapautushakemukset painottuvat hulevesivapautuksiin. Hulevesivapautuksia on kertynyt yli tuhat muutamassa vuodessa, ja niiden aiheuttama työmäärä on hyvin suuri.

Nykyisessä vesihuoltolaissa edellytetään, että kun uudisrakennusta ei haluta liittää vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriverkostoon, kiinteistön omistajan pitää rakennusluvan lisäksi hakea erillinen vapautuspäätös kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta. Menettely ei vastaa hallituksen tavoitetta normienpurkuun vaan aiheuttaa kunnan viranomaisille päällekkäistä työtä ja lisäksi pitkittää asiakkaan lupaprosessia. Espoon ympäristönsuojelu pitää tärkeänä, että lakia muokattaisiin niin, että rakennusluvan yhteydessä pintavesisuunnitelmaa tehtäessä ja hyväksyttäessä otettaisiin samalla kantaa myös siihen, onko hulevedet johdettava hulevesijärjestelmään vai voiko siitä saada vapautuksen ja huolehtia hulevesistä muulla tavalla.

Kiinteistön hulevesien ja perustusten kuivatusvesien osalta vesihuoltolaki tähtää siihen, että kyseiset vedet voidaan poistaa asianmukaisesti. Asiassa ei ole ympäristönsuojelullista tarkastelukulmaa varsinkaan yksittäisten hulevesivapautusten yhteydessä.

Hulevesien hallinta liittyy läheisesti kiinteistöjen rakentamiseen ja siinä yhteydessä myös kiinteistön hulevesijärjestelmän rakentamiseen, rakentamismääräyksiin, rakennusjärjestykseen (hulevesimääräykset), rakennuslupaprosessiin pintavesisuunnitelmineen sekä MRL 165 §:n mukaiseen haitan poistamiseen. Hulevesisuunnitelmien käsittely edellyttää teknisiin piirustuksiin ja em. määräyksiin liittyvää asiantuntemusta, jota on kunnan rakennusvalvonnassa, ei juurikaan ympäristönsuojeluviranomaisessa. Yksittäisen asuinkiinteistön hulevesistä ei ole haittaa ympäristölle, vaan mahdolliset ongelmat liittyvät rakennuksiin ja/tai pihoihin ollen luonteeltaan teknisiä. Kunnan rakennuslupaviranomaisen pitäisikin ratkaista kiinteistöjen hulevesien käsittely ja johtaminen lupaprosesseissaan.

Rakennusvalvontaviranomaisilla on paras asiantuntemus arvioida hulevesien käsittelyn ja johtamisen asiamukaisuutta.

Kaupungin ja rakentajan kannalta olisi sujuvinta, jos rakennusluvan yhteydessä pintavesisuunnitelmaa tehtäessä ja hyväksyttäessä otettaisiin samalla kantaa myös siihen, onko hulevedet johdettava hulevesijärjestelmään vai voiko siitä saada vapautuksen ja huolehtia hulevesistä muulla tavalla. Myös kiinteistön omistajat ovat ihmetelleet, miksi hulevesistä pitää tehdä vielä yksi hakemus lisää eri viranomaiselle - samassa yhteydessä, kun rakennusvalvontaviranomainen jo käsittelee rakennuslupaa ja siinä esitettyä hulevesiratkaisua. Koska hulevesivapautuksen myöntäminen on usein edellytyksenä rakennusluvan myöntämiselle ja sitä myöskin haetaan usein prosessissa viimeisenä, asettaa se paineita jo muutenkin ruuhkautuneelle ympäristönsuojeluviranomaisen työtilanteelle. Kun hulevesistä pitää tehdä erillinen päätös, rakennuslupapäätös viivästyy ja hakijalle saattaa tulla taloudellisia tappioita, kun rakentamisen aloittaminen usein viivästyy kuukausilla.

Vapautuksen hakeminen liittämismuutoksesta hulevesiviemäriin vanhojen rakennusten osalta

Ehdotamme, että vesihuoltolain hulevesipykälä 17 b ja 17 c § muutetaan siten, ettei liittämismuutoksesta olisi olemassa olevilla rakennuksilla, jos niiden hulevesien käsittely on asianmukainen (mallina VHL 10 §). Lisäksi toivomme ohjeistusta vanhojen rakennusten hulevesien käsittelyn asianmukaisuuden arviointiin.

Perusteluita

- Kunnassamme rakennetaan paljon hulevesiviemäriä jälkeenkäynnin pientalovaltaisille alueille. Niiden kiinteistöiltä tulee hyvin suuria määriä vesihuoltolain 17 c §:n mukaisia vapautushakemuksia, joissa halutaan jatkaa hulevesien imeyttämistä maaperään. Näiden hakemusten käsittely on hyvin työlästä.
- Vaikuttaa siltä, että viemäriä rakennetaan monin paikoin lähinnä katukunnossapidon helpottamiseksi, kun hiekkateitä muutetaan asfaltoiduiksi kaduiksi. Hulevesiviemärit eivät jäädy, eikä niitä tarvitse avata hiekoitushiekasta tiheästi.
- Kuntamme vesihuoltolaitos ei vastusta vapautuksia, vaan kommentoi hakemuksia kuulemisessa jatkuvasti näin: "Tarkoituksenmukaista on, että hulevesien hallinta hoidetaan kokonaisuuden kannalta kestäväällä tavalla myös alueen kiinteistöjen osalta." Vesihuoltolaitos saa viemäreiden rakentamiseen ja huoltoon varoja perimällä pientä maksua toiminta-alueella olevilta kiinteistöiltä riippumatta siitä, onko kiinteistö liitetty. Liitosmaksu peritään erikseen.

- Hulevesien imeyttämiseen kannustaminen vastaa maankäyttö- ja rakennuslain ja kuntamme hulevesistrategian ensisijaisuusperiaatetta hulevesien käsittelylle. Ympäristön tila ei parane huleveden johtamisesta hulevesiviemäriin, koska vedet puretaan puhdistamatta ojiin. Hulevesiviemäriin liittäminen on jopa haitallista, jos maaperään imeyttämisen sijaan vedet kootaan hulevesiviemäriverkostoon, joka purkautuu ojiin. Viemäreitä ei ole mitoitettu pahimpiin tulvatilanteisiin, joten viemärien laaja käyttö aiheuttaa tulvimisriskin ja kasvattaa virtaamia niin, että haitta-aineiden sedimentoituminen pohjalle vähenee, ja vesistöön päätyy likaisempaa vettä.
- Hulevesiviemäröintiin liittyminen on toki tarpeen alueilla, joilla on paljon katettua pintaa tai havaittu hulevesiongelmia. Ehdotetun muutoksen jälkeenkin liittämismuutoksen toteutuu niillä, koska huleveden käsittely ei ole asianmukainen. Asianmukaisuusvaateen avulla voidaan myös luottaa saatavan viemäröinnin rakentamiseen varoja, jos kunnassa havaitaan paljon hulevesiongelmia jollain alueella.
- Pientalovaltaisilla aiemmin hulevesiviemärittömillä alueilla rakennusten hulevesien käsittely on jo toteutettu joko imeyttämällä tai ojiin johtamalla ja toimii suurimmaksi osaksi hyvin. Hyvin suuri osa näiden kiinteistöjen omistajista ei halua liittää kiinteistöjä hulevesiviemäriin liittämisen kustannusten ja pihan kaivamisen aiheuttamien haittojen takia ja hakee vapautusta. Hakemusten käsittelyä vaikeuttaa se, ettei ole olemassa vakiintunutta tapaa, jolla osoitetaan vanhojen rakennusten hulevesien käsittelyn olevan asianmukainen. Suuria ongelmia syntyy erityisesti siitä, miten arvioida huleveden liikkumista maaperässä (esimerkiksi savipatjan tai kallion päällä kun pintamaata on ohut kerros, eikä imeytyminen siten ole täydellistä) ja erottaa huleveden aiheuttamat haitat kiinteistön luontaisista vedenjohtumisen ominaisuuksista, jotka olisi pitänyt ottaa huomioon rakennettaessa. Valitettavasti sekä hulevesien käsittely että kosteudenhallinta on vanhoissa rakennuksista ajoittain tehty nykytilanteeseen riittämättömästi. Vesihuoltolaki ei kuitenkaan ole tarkoitettu näiden ongelmien korjaamiseen.

Tarja Söderman
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Liitteet

Tiedoksi

Maa- ja metsätalousministeriö